

Na temelju članka 37. stavka 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, broj 87/08., 86/09., 92/10., 105/10. – ispravak, 90/11., 16/12., 86/12. i 94/13.), ministar znanosti, obrazovanja i sporta donosi

PRAVILNIK

O IZVOĐENJU IZLETA, EKSKURZIJA I DRUGIH ODGOJNO-OBRAZOVNIH AKTIVNOSTI IZVAN ŠKOLE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se načini, uvjeti, mjere sigurnosti te prava i obveze korisnika i davatelja usluga u aktivnostima vezanim uz izlete, ekskurzije i druge oblike odgojno-obrazovnih aktivnosti (u daljnjem tekstu: izvanučionička nastava) u mjestu i izvan mjesta u kojem je smještena osnovna ili srednja škola ili učenički dom (u daljnjem tekstu: školska ustanova) u funkciji realizacije nacionalnoga kurikuluma i nastavnoga plana i programa.

(2) Putovanja čija je jedina svrha zabava i rekreacija učenika i koja nisu u funkciji realizacije nacionalnoga kurikuluma i nastavnoga plana i programa, ne smatraju se izvanučioničkom nastavom te ih školska ustanova ne smije provoditi.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškome ili ženskome rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

Članak 2.

(1) *Izvanučionička nastava* je oblik nastave koji podrazumijeva ostvarivanje planiranih programskih sadržaja izvan školske ustanove. U izvanučioničku nastavu spadaju: školski izleti, školske ekskurzije, terenska nastava i škola u prirodi.

(2) *Školski izlet* je oblik izvanučioničke nastave koji obuhvaća poludnevni ili cjelodnevni zajednički odlazak učenika i učitelja/nastavnika/odgajatelja (u daljnjem tekstu: učitelj) u mjesto u kojem je škola ili izvan njega, a koji organizira škola u svrhu ispunjavanja određenih odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća.

(3) *Školska ekskurzija* je oblik izvanučioničke nastave koji obuhvaća višednevno putovanje radi posjeta prirodnim, kulturnim, povijesnim, sportskim i tehničkim središtima koje organizira škola u svrhu ispunjavanja određenih odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća.

(4) *Terenska nastava* je oblik izvanučioničke nastave koji se izvodi u izvornoj stvarnosti, s ciljem njenog upoznavanja u kojoj se mogu primjenjivati i istraživačke metode.

(5) *Škola u prirodi* je oblik višednevne nastave koja se održava izvan mjesta stanovanja u prirodnom odredištu, s odgovarajućim uvjetima prilagođenim učenju i poučavanju u zatvorenome i otvorenome prostoru. U pravilu se organizira za učenike trećega i/ili četvrtoga razreda osnovne škole, odnosno u skladu s razvojnim sposobnostima učenika s teškoćama u razvoju.

(6) *Druge odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole su škola plivanja, posjet ili sudjelovanje u kulturnim i sportskim manifestacijama i događajima* te druge aktivnosti koje su u funkciji ostvarivanja odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća kulturne i javne djelatnosti školske ustanove.

(7) *Škola plivanja* je specifičan obvezujući oblik nastave Tjelesne i zdravstvene kulture koji se u pravilu ostvaruje s učenicima drugoga ili trećega razreda osnovne škole.

(8) *Posjet* je poseban oblik odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole. Izvodi se na lokalitetu od posebne vrijednosti (arheološke, geološke, botaničke...), u ustanovama i institucijama (muzej, galerija, kazalište, kino, tvornica, elektrana, vatrogasna postaja...) i sl. u svrhu ispunjavanja određenih odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća.

Članak 3.

(1) Korisnicima usluga u aktivnostima izvanučioničke nastave i drugim odgojno-obrazovnim aktivnostima izvan škole prema ovom Pravilniku smatraju se učenici koji sudjeluju u izvanučioničkoj nastavi i njihovi roditelji/skrbnici/udomitelji, učitelji, stručni suradnici te ravnatelji (u daljnjem tekstu: korisnici usluga).

(2) Davateljima usluga u aktivnostima izvanučioničke nastave smatraju se turističke agencije, kulturne ili javne ustanove te druge pravne i fizičke osobe koje mogu sudjelovati u provedbi izvanučioničke nastave (u daljnjem tekstu: davatelji usluga).

II. NAČINI OSTVARIVANJA ODGOJNO- -OBRAZOVNIH AKTIVNOSTI IZVAN ŠKOLE

Školski kurikulum

Članak 4.

(1) Izvanučionička nastava planira se godišnjim planom i programom rada školske ustanove i/ili školskim kurikulumom za svaki razred/razredni odjel/odgojno-obrazovnu skupinu (u daljnjem tekstu: razred).

(2) Pravo predlaganja izvanučioničke nastave, u skladu s nastavnim planom i programom, za učenike jednog ili više razreda u dogovoru s učenicima i roditeljima ima učitelj, stručni suradnik, ravnatelj školske ustanove i roditelj/ skrbnik/udomitelj (u daljnjem tekstu: roditelj).

(3) Godišnjim planom i programom rada i/ili školskim kurikulumom utvrđuje se odredište, vrijeme trajanja, nositelji realizacije, način realizacije i vrednovanja te potrebna financijska sredstva za realizaciju izvanučioničke nastave za svaki razred.

(4) Iznimno, ako zbog opravdanih razloga na početku školske godine pojedina izvanučionička nastava nije planirana ili dođe do promjena, naknadnu odluku o njezinoj pripremi i provedbi na prijedlog osoba odnosno tijela iz stavka 2. ovoga članka Pravilnika i uz mišljenje vijeća roditelja donosi školski/domski odbor (u daljnjem tekstu: školski odbor).

(5) Druge odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole planiraju se godišnjim planom i programom rada i/ili školskim kurikulumom.

Članak 5.

(1) Razrednik je na početku školske godine, prije donošenja školskog kurikuluma i godišnjeg plana i programa dužan roditelje obavijestiti o predloženom planu izvanučioničke nastave te drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole koje unaprijed moguće planirati.

(2) Školska ustanova dužna je od roditelja zatražiti pisanu suglasnost za sudjelovanje djeteta u izvanučioničkoj nastavi najmanje sedam dana prije njezina izvođenja.

(3) Za posjet je potrebno zatražiti pisanu suglasnost roditelja tri dana prije njegovog izvođenja, izuzev u slučaju da se planira dvodnevni ili višednevni posjet za koji je potrebno tražiti pisanu suglasnost sukladno stavku 2. ovoga članka Pravilnika.

Trajanje izvanučioničke nastave i mjesto ostvarivanja

Članak 6.

- (1) Prema trajanju izvanučionička nastava može biti poludnevna, dnevna ili višednevna.
- (2) Izvanučionička nastava može se ostvarivati u mjestu stanovanja, užem zavičaju, drugom dijelu Republike Hrvatske ili u inozemstvu.
- (3) Višednevna izvanučionička nastava mora se ugovarati minimalno na bazi polupansiona odnosno trebaju biti osigurana najmanje dva obroka za korisnike usluga.
- (4) Mjesto ostvarivanja i trajanje svake izvanučioničke nastave mora biti usklađeno s dobi učenika i propisanim nastavnim planom i programom ili predmetnim kurikulumom.

Članak 7.

- (1) Izvanučionička nastava za učenike osnovne škole organizira se na području Republike Hrvatske.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka izvanučionička nastava za učenike osnovne škole može se organizirati i u inozemstvu, uz pisanu suglasnost roditelja i odluku školskog odbora.

Članak 8.

- (1) Izvanučionička nastava u pravilu se ostvaruje u nastavne dane.
- (2) Izvanučionička nastava u trajanju do šest sunčanih sati može se organizirati za sve učenike bez obzira na dob.
- (3) Za učenike od trećega razreda osnovne škole do završnoga razreda srednje škole može se organizirati i cjelodnevna ili višednevna izvanučionička nastava.
- (4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, u školama s manjim brojem učenika izvanučionička nastava može se organizirati sukladno stavku 3. ovoga članka i za učenike od I. do III. razreda osnovne škole.
- (5) Višednevna izvanučionička nastava može za učenike osnovne škole trajati do pet nastavnih dana, a za učenike srednje škole do sedam nastavnih dana.
- (6) U pravilu se višednevna izvanučionička nastava organizira za učenike III. i IV. razreda osnovne škole kao škola u prirodi te za učenike završnih razreda osnovne i srednje škole kao školska ekskurzija.
- (7) Ako se izvanučionička nastava planira u vrijeme učeničkog odmora ili blagdana, škola je dužna voditi računa o poštivanju vjerskih i drugih prava učenika.

Sudjelovanje učenika

Članak 9.

(1) Za sve oblike izvanučioničke nastave potreban je prethodni pisani pristanak dvije trećine roditelja učenika razreda.

(2) Ako je za ostvarivanje ciljeva nastavnoga programa ili kurikuluma predviđeno provođenje izvanučioničke nastave ili druge odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole, iste su u pravilu obvezne za sve učitelje i učenike osnovne ili srednje škole izuzev za one koji zbog zdravstvenih razloga u istima ne mogu ili temeljem Ustavom i drugim propisima zajamčenih prava i sloboda nisu obvezni sudjelovati.

Planiranje i realizacija

Članak 10.

(1) Izvanučioničku nastavu u pravilu planira i organizira razrednik u skladu s propisima koji uređuju sustav odgoja i obrazovanja, prometa, pružanja usluga u turizmu ili drugim propisima.

(2) Učitelj ili stručnih suradnik koji planira, dogovara i organizira izvanučioničku nastavu imenuje se učiteljem voditeljem, a drugi učitelji ili stručni suradnici u pratnji imenuju se učiteljima pratiteljima.

(3) Ako učitelj voditelj izvanučioničke nastave nije razrednik, razrednik je dužan pomoći učitelju voditelju u pripremi izvanučioničke nastave te sudjelovati u realizaciji kao učitelj pratitelj.

(4) Ako u izvanučioničkoj nastavi sudjeluje više razrednih odjela za voditelja se imenuje samo jedan učitelj ili stručni suradnik.

(5) Učitelj pratitelj mora biti član razrednog vijeća razreda za koji se organizira izvanučionička nastava ili stručni suradnik školske ustanove.

(6) Iznimno, pratitelj za učenike razredne nastave može biti i učitelj predmetne nastave koji može sudjelovati u ostvarivanju predviđenih aktivnosti za učenike.

(7) Za svaki oblik izvanučioničke nastave učitelj voditelj izrađuje izvedbeni plan i program s odgojno-obrazovnim ciljevima, ishodima učenja, tijekom aktivnosti te načinima praćenja i vrednovanja ostvarenih ciljeva i ishoda.

(8) Za terensku nastavu učitelj voditelj izrađuje izvedbeni plan i program koji obuhvaća odgojno-obrazovne ciljeve, ishode učenja, nastavna sredstva, oblike rada, metode, tehnike i postupke istraživanja, načine i oblike praćenja te elemente i kriterije vrednovanja ostvarenih ciljeva i ishoda.

(9) Odgojno-obrazovni ciljevi i ishodi učenja u terenskoj nastavi proizlaze iz nastavnoga programa pojedinih nastavnih predmeta, predmetnih kurikuluma i nacionalnoga kurikuluma.

(10) Realizirani oblici izvanučioničke nastave upisuju se u odgovarajuću pedagošku dokumentaciju i evidenciju.

Članak 11.

(1) Za ostvarivanje izvanučioničke nastave odgovorni su učitelj voditelj, učitelj pratitelj i ravnatelj školske ustanove.

(2) Uz učitelja voditelja za svaku izvanučioničku nastavu potrebno je imenovati učitelja pratitelja.

(3) Za učenike s teškoćama pratnja se organizira u skladu s odredbama Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja.

(4) Za druge odgojno-obrazovne aktivnosti koje se ostvaruju u školskom dvorištu ili neposrednoj blizini škole nije potrebno osigurati pratitelja osim ako je pomoć potrebna učeniku s teškoćama.

Članak 12.

(1) Školska ustanova može organizirati školski izlet ili posjet samostalno ili uz angažiranje davatelja usluga, a u skladu s propisima koji uređuju promet, pružanje usluga u turizmu i drugim propisima.

(2) Školska ustanova može samostalno za svoje učenike organizirati poludnevnu ili jednodnevnu izvanučioničku nastavu ili posjet kao kombinaciju od najmanje dviju pojedinačnih usluga koje se sastoje od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka školska ustanova izravno dogovara uslugu s davateljima usluga potrebnih za realizaciju planirane izvanučioničke nastave ili posjeta.

(4) Za izvanučioničku nastavu koja je kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge koje se sastoje od prijevoza, smještaja ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga koje čine cjelinu, a pružaju se u vremenu duljem od 24 sata ili uključuju barem jedno noćenje i čija cijena mora biti unaprijed određena, školska ustanova mora angažirati davatelja usluga sukladno propisima koji uređuju promet, pružanje usluga u turizmu i drugim propisima.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, školske ustanove u kojima se provodi odgoj i obrazovanje po posebnim programima za djecu s teškoćama u razvoju, a koje posjeduju vlastito i potrebama djece prilagođeno prijevozno sredstvo, samo za prijevoz učenika ne moraju angažirati davatelja usluga.

(5) Ako se za izvanučioničku nastavu angažira davatelj usluge, školska ustanova obvezno objavljuje javni poziv za ponude na internetskim stranicama školske ustanove u izborniku pod nazivom ponude.

Javni poziv za ponude

Članak 13.

(1) Ponudu na javni poziv može dostaviti turistička agencija, odnosno druga fizička ili pravna osoba (u daljem tekstu: ponuditelj) koja za takve usluge ispunjava uvjete određene propisima koji uređuju pružanje usluga u turizmu ili posebnim propisima.

(2) Na javni poziv ne može se javiti ponuditelj koji je radnik školske ustanove koja objavljuje poziv ili član njegove uže obitelji ili kod kojeg je za turističkog pratitelja ili vodiča angažiran djelatnik školske ustanove koja objavljuje poziv.

(3) Javni poziv objavljuje se za svaku izvanučioničku nastavu planiranu za učenike razreda, razrednih odjela ili odgojno-obrazovnih skupina pod brojem ponude na obrascu koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.

(4) Javni poziv za jednodnevnu izvanučioničku nastavu ili posjet školska ustanova objavljuje najkasnije mjesec dana, a za višednevnu izvanučioničku nastavu najkasnije dva mjeseca prije predviđene realizacije i mora biti objavljen na mrežnim stranicama do isteka roka za javni poziv.

(5) U slučaju da se višednevna izvanučionička nastava ostvaruje na početku školske godine, škola je javni poziv dužna objaviti najkasnije 30 dana prije kraja prethodne nastavne godine.

(6) Ponuditelj je obvezan dostaviti ponude do roka naznačenog u obrascu, u zatvorenoj omotnici s naznakom »Javni poziv – ne otvaraj« i brojem ponude.

(7) Ponuditelj se može javiti za realizaciju jedne ili više odnosno svih traženih ponuda školske ustanove s brojem ponude na obrascu.

(8) U slučaju da se ponuditelj javlja na više ponuda, posebne omotnice iz stavka 6. ovoga članka može dostaviti u jednoj omotnici s naznakom »Javni poziv – ne otvaraj« s brojevima svih ponuda.

(9) Ako na javni poziv u propisanom roku pristigne samo jedna ponuda koja ispunjava propisane uvjete, ta će se razmatrati.

(10) Ponude pristigle nakon roka navedenog u javnome pozivu neće se razmatrati.

(11) U slučaju da se na javni poziv ne javi niti jedan ponuditelj, poziv se ponavlja za jednodnevnu izvanučioničku nastavu najkasnije 15 dana, a za višednevnu izvanučioničku nastavu najkasnije 30 dana prije predviđene realizacije i mora biti objavljen na mrežnim stranicama do isteka roka za javni poziv.

Odabir ponude

Članak 14.

(1) Za svaku izvanučioničku nastavu imenuje se posebno Povjerenstvo za provedbu javnoga poziva i izbor najpovoljnije ponude (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), a čine ga ravnatelj školske ustanove (u daljnjem tekstu: ravnatelj), razrednik, učitelj voditelj, predstavnik roditelja, a za učenike od V. do VIII. razreda osnovne škole kao i za učenike srednje škole i predstavnik učenika. Kada se ista izvanučionička nastava planira za više razrednih odjela/odgojno-obrazovnih skupina, u Povjerenstvo se imenuje razrednik, roditelj i učenik svakoga razrednog odjela/odgojno-obrazovne skupine.

(2) Učenici imenovani u Povjerenstvo sudjeluju u radu Povjerenstva, imaju pravo davanja mišljenja, ali nemaju pravo odlučivanja.

(3) Nakon donošenja školskoga kurikulumu te godišnjega plana i programa rada školske ustanove, a najkasnije 7 dana prije objave javnoga poziva ravnatelj na prijedlog učiteljskog/nastavničkog/domskog vijeća (u daljnjem tekstu: učiteljsko vijeće) imenuje Povjerenstvo.

(4) Broj članova Povjerenstva mora biti neparan. U slučaju da je broj članova paran, u Povjerenstvo se imenuje jedan učitelj ili stručni suradnik pratitelj.

(5) Povjerenstvo radi na sastancima na kojima se vodi zapisnik. Članovi Povjerenstva na prvom sastanku između sebe biraju predsjednika koji ne može biti ravnatelj školske ustanove.

(6) Obveze Povjerenstva su:

- donijeti odluku o datumu i sadržaju javnoga poziva,
- provjeriti obrazac za ponudu,
- odrediti datum i vrijeme javnog otvaranja ponuda,
- odabrati ponudu,
- obavijestiti školski odbor, vijeće roditelja i roditelje razrednog odjela o odabranoj ponudi,
- zatražiti objavu rezultata odabira ponude na internetskim stranicama školske ustanove.

Javno otvaranje ponuda
Članak 15.

- (1) Na sastanku Povjerenstva predsjednik otvara ponude pristigle na javni poziv.
- (2) Predsjednik Povjerenstva javno čita sve ponude, a podaci iz sadržaja ponude unose se u zapisnik.
- (3) Otvaranju ponuda mogu nazočiti predstavnici ponuditelja bez prava sudjelovanja.
- (4) U izbor za glasovanje ulaze sve ponude koje ispunjavaju uvjete.
- (5) Članovi Povjerenstva glasuju tajno. Odluka Povjerenstva je konačna.
- (6) U slučaju da dvije ili više ponuda dobiju isti najveći broj glasova, Povjerenstvo će ih još jedanput analizirati i ponoviti postupak glasovanja za te ponude.
- (7) Rezultati odabira ponude objavljuju se na internetskim stranicama školske ustanove.

III. OBVEZE I PRAVA KORISNIKA I DAVATELJA USLUGA

Obveze i prava ravnatelja
Članak 16.

- (1) **Obveze ravnatelja školske ustanove** su:
 - a) osigurati učenicima i učiteljima organizaciju i realizaciju izvanučioničke nastave ili drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole u skladu s nastavnim programom ili kurikulumom te odredbama ovog Pravilnika,
 - b) poticati učitelje i stručne suradnike na provođenje izvanučioničke nastave,
 - c) omogućiti učiteljima sudjelovanje na stručnim skupovima vezanim uz planiranje i ostvarivanje izvanučioničke nastave,
 - d) omogućiti učiteljima, stručnim suradnicima, učenicima i roditeljima predlaganje ostvarivanja izvanučioničke nastave i drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole,
 - e) omogućiti objavljivanje javnoga poziva za odabir ponude,
 - f) osigurati zakonitost postupka izbora ponude i poštivanje ovog Pravilnika,

- g) imenovati povjerenstva,
- h) osigurati potrebna nastavna sredstva i pomagala za izvođenje izvanučioničke nastave u skladu s planiranim aktivnostima,
- i) osigurati pratnju učenicima u skladu s propisima,
- j) imenovati učitelja voditelja i učitelja pratitelja u skladu s planiranim ciljevima te ovim Pravilnikom,
- k) izdati putne naloge i osigurati financijska sredstva za troškove izvanučioničke nastave i dnevnice učitelja i/ili stručnih suradnika i pratitelja djece s teškoćama u skladu s propisima,
- l) osigurati zamjenu za učitelje koji su na izvanučioničkoj nastavi kako bi se rad u školskoj ustanovi nesmetano ostvarivao,
- m) organizirati nastavu za učenike koji ne sudjeluju u izvanučioničkoj nastavi,
- n) obavijestiti roditelje o možebitnim problemima na izvanučioničkoj nastavi,
- o) omogućiti učenicima i učiteljima izlaganje radova s izvanučioničke nastave u prostoru školske ustanove ili objavu radova učenika na internetskim stranicama školske ustanove u skladu s propisima,
- p) tražiti očitovanje davatelja usluga u slučaju da su uočeni propusti u realizaciji izvanučioničke nastave, odnosno tražiti postupanje u skladu s propisima,
- q) podnijeti izvješće o godišnjoj realizaciji izvanučioničke nastave školskom odboru,
- r) vijeću roditelja, učiteljskom vijeću i osnivaču školske ustanove.

(2) Prava ravnatelja su:

- a) tražiti pisano izvješće učitelja o realizaciji svake izvanučioničke nastave, a u slučaju
- b) potrebe tražiti i dopune,
- c) uputiti na stručno usavršavanje učitelja koji na temelju izvješća nije ostvario planirane
- d) ciljeve i zadaće ili nije postupao u skladu s odredbama ovog Pravilnika,
- e) uskratiti nabavu i neopravdane izdatke za nastavna sredstva i pomagala planirana za
- f) izvođenje izvanučioničke nastave, ako nisu u skladu s planiranim aktivnostima,
- g) druga prava propisana ovim Pravilnikom.

Obveze i prava učiteljskog vijeća

Članak 17.

(1) Obveze učiteljskog vijeća su:

- a) razmotriti prijedloge za ostvarivanje izvanučioničke nastave,
- b) analizirati godišnje izvješće o realizaciji izvanučioničke nastave.

(2) Prava učiteljskog vijeća su:

- a) odbiti prijedlog za izvođenje izvanučioničke nastave,
- b) donijeti odluku o izricanju pedagoške mjere učeniku koji se na izvanučioničkoj nastavi nije pridržavao propisanih odredaba,
- c) predložiti odgodu izvanučioničke nastave ako to zahtijevaju iznimne okolnosti.

Obveze i prava školskog odbora

Članak 18.

(1) **Obveza školskog odbora** je analizirati prijedloge izvanučioničke nastave i donijeti odluku o njihovoj provedbi prilikom donošenja godišnjeg plana i programa i/ili školskog kurikulumu, u skladu s ovim Pravilnikom.

(2) **Prava školskog odbora** su:

- a) odobriti izvanučioničku nastavu koja se planira izvan granica Republike Hrvatske za učenike osnovne škole,
- b) uskratiti izvanučioničku nastavu koja zbog objektivnih razloga nije bila planirana školskim kurikulumom.

Obveze i prava učitelja

Članak 19.

(1) **Obveze učitelja voditelja** su:

- a) planirati u dogovoru s učiteljima pratiteljima i učenicima detaljan plan aktivnosti vodeći računa o sigurnosti i zdravlju učenika,
- b) obavijestiti roditelje o ciljevima, zadaćama, očekivanim aktivnostima, postignućima, načinima realizacije izvanučioničke nastave, pravima i obvezama učenika i roditelja,
- c) dogovoriti s davateljem usluga, institucijom, odnosno s osobama koje će sudjelovati u realizaciji izvanučioničke nastave aktivnosti, vrijeme dolaska i trajanja,
- d) dati potrebne podatke turističkom pratitelju kojeg je angažirao davatelj usluga,
- e) u slučaju utvrđene štete i/ili nasilja od strane učenika za vrijeme trajanja izvanučioničke nastave, o učinjenom odmah obavijestiti roditelje i ravnatelja,
- f) u slučaju bolesti učenika, ozljede ili nesreće obavijestiti roditelja učenika, a u slučaju duljeg kašnjenja u povratku obavijestiti ravnatelja,
- g) podnijeti ravnatelju pisano izvješće o realizaciji izvanučioničke nastave.

(2) **Prava učitelja voditelja** su u slučaju nasilja postupiti sukladno propisima poštujući specifične uvjete, u suradnji s učiteljima pratiteljima predložiti pedagoške mjere za učenika koji je na određeni način prekršio odredbe ovoga Pravilnika ili kućnog reda školske ustanove.

Članak 20.

(1) **Obveze učitelja voditelja i učitelja pratitelja** su:

- a) predlagati plan i program te odredište izvanučioničke nastave,
- b) predlagati aktivnosti za učenike,
- c) sudjelovati u pripremi i realizaciji predviđenih aktivnosti s učenicima,

- d) pružati učenicima pomoć i dati informacije vezane uz realizaciju planiranih aktivnosti,
- e) provjeriti jesu li svi učenici stigli na dogovoreno mjesto,
- f) osigurati učenicima vrijeme za odmor i razmotriti prijedloge i/ili pritužbe,
- g) voditi računa o zaštiti prava i sigurnosti učenika,
- h) brinuti o potrebnim nastavnim sredstvima i pomagalicama za realizaciju planiranih aktivnosti.

(2) Prava učitelja voditelja i učitelja pratitelja su:

- a) sudjelovati u radu Povjerenstva,
- b) zatražiti i dobiti pomoć ravnatelja i stručnih suradnika u pripremi i realizaciji izvanučioničke nastave,
- c) obavijestiti ravnatelja o nepoštivanju ugovora od strane ponuditelja,
- d) podmireni troškovi smještaja za višednevnu izvanučioničku nastavu,
- e) naknada dnevnice za službeni put u skladu s propisima.

(3) Učitelj nema pravo na dnevnicu ako se izvanučionička nastava ili druga odgojno-obrazovna aktivnost ostvaruje u vrijeme redovite nastave u mjestu stanovanja ili u neposrednoj blizini naselja u kojoj je škola (npr. posjet, škola plivanja i sl.).

Obveze i prava učenika

Članak 21.

(1) Obveze učenika su:

- a) sudjelovati u aktivnostima prije, tijekom i poslije izvanučioničke nastave ili drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti u skladu s planiranim,
- b) odgovorno izvršavati preuzete zadatke i obveze,
- c) pravodobno dolaziti na ugovorene sastanke,
- d) ne odvajati se od razreda ili skupine bez dozvole voditelja ili pratitelja,
- e) ponašati se primjereno i pristojno na svim mjestima izvanučioničke nastave, u prijevoznim sredstvima, ugostiteljskim objektima, domovima ili drugim smještajnim objektima ili ustanovama koje posjećuju, poštujući kućni red i/ili druge propise objekta u kojem borave,
- f) brinuti o vlastitom zdravlju i sigurnosti i ne ugrožavati zdravlje, sigurnost i integritet drugih sudionika izvanučioničke nastave
- g) ne uzimati ili poticati druge učenike na konzumaciju alkohola, duhanskih proizvoda opojnih sredstava i/ili drugih nedopuštenih sredstava,
- h) izvijestiti učitelja o svakom problemu i teškoći.

(2) Prava učenika su:

- a) pravodobno uključivanje u dogovor o odabiru odredišta izvanučioničke nastave i planiranje aktivnosti,
- b) pravodobne informacije vezane uz izvanučioničku nastavu,
- c) sigurno sudjelovanje u izvanučioničkoj nastavi,
- d) pomoć učitelja i/ili turističkoga pratitelja.

Obveze i prava roditelja

Članak 22.

(1) Obveze roditelja su:

- a) sudjelovanje na izvanučioničkoj nastavi s izabranim davateljem usluga potvrditi potpisivanjem ugovora,
- b) informirati učitelja voditelja o eventualnim zdravstvenim ili drugim teškoćama i specifičnim potrebama učenika,
- c) dati učitelju broj telefona i/ili mobilnoga uređaja na koji ga može kontaktirati u slučaju potrebe,
- d) uputiti svoje dijete i upozoriti ga na norme društveno prihvatljivog ponašanja, moguće opasnosti, zabranu korištenja alkohola, opijata, nikotina i narkotika te na nužnost poštovanja odluka učitelja za vrijeme izvanučioničke nastave,
- e) prihvatiti obvezu dolaska po svoje dijete u slučaju bolesti ili težih povreda određenih pravila,
- f) snositi financijsku odgovornost za štetu za koju je učitelj utvrdio da je namjerno počinilo njegovo dijete.

(2) Prava roditelja su:

- a) predložiti odredište izvanučioničke nastave u skladu s nastavnim programima,
- b) potpisom suglasnosti potvrditi pristanak za sudjelovanje svog djeteta na izvanučioničkoj nastavi ili drugoj odgojno-obrazovnoj aktivnosti,
- c) dobiti na vrijeme informacije vezane uz realizaciju izvanučioničke nastave kao i potrebne informacije tijekom njezine provedbe ili u drugim opravdanim slučajevima,
- d) pisano zatražiti od razrednika izuzeće za sudjelovanjem djeteta u obvezatnoj izvanučioničkoj nastavi u slučaju zdravstvenih teškoća njegova djeteta ili zbog drugih opravdanih razloga,
- e) postaviti upit i dobiti odgovor vezano uz uočene nedostatke u organizaciji i realizaciji izvanučioničke nastave i drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti,
- f) nadoknada troškova i odšteta od strane davatelja usluga u slučaju pretrpljene štete zbog propusta u organizaciji i provedbi izvanučioničke nastave.

Obveze i prava davatelja usluga

Članak 23.

(1) **Obveze davatelja usluga** su:

- a) pružiti sve potrebne informacije korisnicima usluga,
- b) pružiti usluge sukladno ugovorenom i posebnim propisima kojima je uređeno pružanje usluga u turizmu te prijevoz djece.
- c) nadoknaditi troškove i odštetu učeniku i njegovim roditeljima u slučaju pretrpljene štete zbog propusta u organizaciji i provedbi izvanučioničke nastave i/ili postupanju protivno ugovorenom.

(2) **Prava davatelja usluga** su:

- a) školskim ustanovama učiniti dostupnima informacije o ponudama dostavom promotivnih materijala, prezentacijom itd.,
- b) uskratiti putovanje učeniku čiji roditelji nisu platili putovanje do roka utvrđenog ugovorom o putovanju,
- c) od školske ustanove zatražiti i dobiti informacije potrebne za kvalitetnu realizaciju putovanja (ovjereni popisi učenika, podaci o specifičnim potrebama učenika, o učiteljima...).
- d) u dogovoru s Povjerenstvom korigirati cijenu ponude u slučaju da se broj sudionika promijeni za 10% i više.

Članak 24.

(1) Obveze ostalih pravnih ili fizičkih osoba koje učenicima nude realizaciju planiranih ciljeva izvanučioničke nastave ili drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti sudjelovanjem u edukativnim programima za učenike su:

- a) na zahtjev školske ustanove dostaviti plan i program s jasno razrađenim ciljevima, aktivnostima i očekivanim ishodima i planiranim pomagalicama i sredstvima,
- b) na zahtjev učitelja voditelja prilagoditi realizaciju ponuđenog programa potrebama i specifičnostima učenika.

(2) Pravo osoba iz stavka 1. ovoga članka je ponuditi edukativne programe školskim ustanovama.

Obveze i prava osnivača

Članak 25.

(1) **Obveza osnivača školske ustanove** je osigurati školskoj ustanovi sredstva za dnevnice učitelja i smještaj za realizaciju izvanučioničke nastave u skladu s propisima.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, osnivač nije obavezan osigurati sredstva za dnevnice i smještaj u slučaju da su ista osigurana u sklopu određenog projekta ili programa.

(3) **Pravo osnivača školske ustanove** je:

- a) na zahtjev učitelja ili ravnatelja sudjelovati u realizaciji predviđene izvanučioničke nastave u mjestu u kojem je smještena škola ili na području za koji je nadležan,
- b) predložiti i financirati projekte koji se ostvaruju na izvanučioničkoj nastavi ili drugim odgojno-obrazovnim aktivnostima u skladu s nastavnim programima ili kurikulumima,
- c) dobiti godišnje izvješće o realizaciji izvanučioničke nastave.

Obveze agencija nadležnih za odgoj i obrazovanje

Članak 26.

Obveza agencija nadležnih za odgoj i obrazovanje je organizirati stručne skupove vezane uz planiranje i izvođenje izvanučioničke nastave.

IV. SIGURNOST UČENIKA

Članak 27.

(1) Odabir odredišta izvanučioničke nastave i način prijevoza ne smije ugrožavati zdravlje ili sigurnost učenika.

(2) Ako to zahtijeva program izvanučioničke nastave, učenici i roditelji trebaju dobiti popis prikladne obuće, odjeće ili opreme.

(3) U slučaju političkih nemira, terorističkih napada, elementarnih nepogoda, epidemija bolesti ili nastajanja drugih okolnosti koje bi ugrozile zdravlje i sigurnost učenika i učitelja, a nakon temeljite procjene stupnja opasnosti i preporuke nadležnih institucija Republike Hrvatske školski odbor ima pravo zabraniti provođenje izvanučioničke nastave uz prijedlog načina drukčije realizacije, ako je to moguće.

(4) Za prijevoz učenika smiju se koristiti samo prijevozna sredstva u skladu s propisima o sigurnom prijevozu djece.

(5) U slučaju da je učenika potrebno odvesti liječniku, jedan od učitelja obvezno mora ići s učenikom te odmah izvijestiti roditelja o mjestu boravka djeteta (bolnica i sl.) i prirodi bolesti ili ozljeda.

Članak 28.

(1) U izvanučioničkoj nastavi ili drugoj odgojno-obrazovnoj aktivnosti ne mogu sudjelovati osobe koje nisu učenici ili djelatnici školske ustanove odnosno one osobe koje učitelji nisu naveli vezano uz ostvarivanje predviđenih ciljeva.

(2) Iznimno, u aktivnostima iz stavka 1. ovog članka mogu sudjelovati osobe koje su pratnja učenicima s teškoćama o čemu odlučuju ravnatelj, razrednik i stručni suradnici školske ustanove.

Način ugovaranja i financiranja izvanučioničke nastave

Članak 29.

Roditelji potpisuju ugovor za višednevnu izvanučioničku nastavu ili posjet s davateljem usluga čiju je ponudu odabralo Povjerenstvo školske ustanove i sve troškove izravno uplaćuju sukladno potpisanome ugovoru.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 30.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 602-01/13-01/00781

Urbroj: 533-25-14-0012

Zagreb, 23. svibnja 2014.

Ministar

dr. sc. Željko Jovanović,
v. r.